

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی قزوین
دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی ارتباط احساس پیری با سبک‌های دلبستگی در سالمندان ساکن شهر قزوین در سال ۱۳۹۴

استاد راهنما:

دکتر سیده زهرا حسینی گل افشانی

استاد مشاور:

دکتر فاطمه محمدی

استاد مشاور آمار:

دکتر سونیا اویسی

نگارش:

آمنه یعقوب‌زاده

پایان‌نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد پرستاری

(گرایش پرستاری سالمندی)

تیر ۱۳۹۵

چکیده

مقدمه: با توجه به افزایش روزافزون در جمعیت جهان، احساس فرد از پیری به عنوان یک عامل مهم در پیش‌بینی تجربه سالمندی موفق می‌باشد. دلبستگی نیز به عنوان یکی از دغدغه و چالش‌های اصلی در نظر گرفته می‌شود که با افزایش سن و بروز احساس پیری در سالمندان همراه است. مطالعه حاضر با هدف بررسی ارتباط احساس پیری با سبک‌های دلبستگی در سالمندان ساکن شهر قزوین در سال ۱۳۹۴ انجام شد. **روش کار:** مطالعه توصیفی-همبستگی بر روی ۳۰۰ سالمند مراجعه کننده به ۲۳ مراکز درمانی و بهداشتی شهر قزوین در فاصله آذر تا بهمن ۱۳۹۴ انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک، پرسشنامه احساس پیری بارکر و همکاران و مقیاس تجدیدنظر شده سبک دلبستگی کولینز و رید بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ انجام شد.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد که سالمندان از احساس پیری متوسطی برخوردار هستند ($11/10 \pm 159/10$). همچنین ارتباط آماری معنی‌داری بین احساس پیری با سبک دلبستگی بیمناک وجود داشت ($r=0/126, p=0/030$). ارتباط معنی‌دار بین احساس پیری و دیگر سبک‌های دلبستگی یافت نشد. در بین متغیرهای دموگرافیک مذکر بودن، مجرد بودن، تحصیلات دانشگاهی، حضور در منزل فرزندان، وضعیت اقتصادی مطلوب، ملاقات کم بستگان و حمایت عاطفی از سوی خانواده با افزایش احساس پیری در ارتباط بودند. علاوه براین، ارتباطی معنی‌داری بین احساس پیری با منبع اصلی درآمد و سابقه تجربه مشکلات روحی و روانی یافت نشد. در سبک‌های دلبستگی نیز اکثر سالمندان سبک دلبستگی ایمن را گزارش کردند. همچنین اختلاف میانگین در انواع سبک‌های دلبستگی در متغیرهای سن، جنس، وضعیت تأهل، سطح تحصیلات، محل سکونت، وضعیت اقتصادی، منبع اصلی درآمد و سابقه ابتلا به مشکلات روانی و عاطفی معنی‌دار نبود. نتایج آزمون کای دو نشان داد که ملاقات بستگان و دریافت حمایت عاطفی از سوی خانواده با سبک دلبستگی ایمن ارتباط معنی‌دار داشت ($p < 0/05$).

نتیجه‌گیری: این مطالعه گامی مهم از آگاهی درباره احساس پیری و سبک‌های دلبستگی در سالمندان بود. مفهوم و عوامل مؤثر بر این دو متغیر به عنوان عوامل تعیین کننده در سلامت روانی، ایجاد سازگاری و تطبیق و تجربه مثبت از پیری در نظر گرفته می‌شود. انجام مطالعات بیش‌تر در این حوزه به منظور مقایسه با نتایج پژوهش حاضر توصیه می‌شود.

کلید واژه‌ها: احساس پیری، سبک‌های دلبستگی، سالمندان